

Jan Sobczak

Wykłady i odczyty gości Instytutu Historii i Stosunków Międzynarodowych

Echa Przeszłości 2, 243-245

2001

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Jan Sobczak

Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych
UWM w Olsztynie

WYKŁADY I ODCZYTY GOŚCI INSTYTUTU HISTORII I STOSUNKÓW MIĘDZYNARODOWYCH

Jednym z zadań, jakie postawiła przed sobą nowa – od 1 stycznia 2000 r. dyrekcja Instytutu, było przystąpienie do bardziej systematycznego organizowania zebrań naukowych całego Instytutu lub poszczególnych katedr i zakładów z dyskusjami nad istotniejszymi publikacjami pracowników i w ogóle nowościami naukowymi, wzbogacającymi stan badań. W niektórych z nich przewidywaliśmy także udział wyróżniających się naukowo studentów. To przecież razem z nimi stanowimy jednolitą społeczność akademicką. Planujemy możliwie często zapraszać na takie dyskusje naukowe wybitnych historyków z innych ośrodków akademickich kraju oraz historyków spoza Instytutu, zatrudnionych w Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim. Chcemy jednym słowem szerzej otworzyć okna na zewnątrz, wpuścić odświeżający powiew życia naukowego kraju. Za organizację tego typu spotkań naukowych w dyrekcji Instytutu odpowiedzialny jest niżej podpisany jako z-ca dyrektora ds. naukowych.

Nie wszystkie z tych zamierzeń udaje się zrealizować od razu. Najtrudniej przebiega organizacja życia naukowego zakładów, wiele tu jest konserwatyizmu, braku tradycji. Podobnych zebrań naukowych katedry i zakłady Instytutu nie organizowały w przeszłości wcale albo czyniły to bardzo rzadko i stan ten – z pewnością nie najlepszy – utrzymuje się w wielu z nich do tej pory. Niemniej z inicjatywy dyrekcji, niektórych katedr i bibliotek Instytutu odbyły się w bieżącym roku akademickim następujące dyskusje naukowe, odczyty publiczne i spotkania z wybitnymi historykami i specjalistami z innych dyscyplin naukowych z zewnątrz:

17 listopada 1999 r. spotkanie z prof. dr. hab. Pawłem P. **Wieczorkiewiczem** (Uniwersytet Warszawski) – znanym historykiem Rosji i b. ZSRR oraz najnowszych dziejów powszechnych, komentatorem radiowym i telewizyjnym nt. „Jak stać się historykiem dziejów najnowszych?” Referent zapoznał licznie zebranych studentów historii ze swoją drogą życiową, osiągnięciami i stosowanymi metodami badawczymi, wyjaśniając jednym słowem, jak można stać się historykiem. Odpowiadał też wyczerpująco na zadane mu pytania. Impreza była połączona z popołudniową, odbytą w Ośrodku Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego promocją książki prof. dr. hab. **Jana Sobczaka**

Cesarz Mikołaj II. Młodość i pierwsze lata panowania 1868 – 1900 (Olsztyn 1998), na której prof. dr hab. P. **Wieczorkiewicz** wystąpił w charakterze zagajającego dyskusję recenzenta.

9 marca 2000 r. odczyt prof. dr. hab. Eugeniusza **Piontka** (Uniwersytet Warszawski), wybitnego specjalisty z zakresu prawa międzynarodowego pt. „Narodziny nowej jedności europejskiej”. Gość zapoznał zebranych, także głównie studentów, z historią kształtowania się Wspólnoty Europejskiej oraz drogą, warunkami i perspektywami wejścia Polski do UE. Słuchaczy interesował zwłaszcza przypuszczalny termin przyjęcia nas do tej międzynarodowej organizacji, będącej przyszłością kontynentu europejskiego.

15 marca 2000 r. dyskusja nad książką *Między irredentą a kolaboracją. Postawy społeczeństwa polskiego w okresie zaborów* z zagajeniami prof. dr. hab. Stanisława **Gajewskiego** (UWM) i prof. dr. hab. Sławomira **Kalembki** jako współredaktora tomu oraz z udziałem niektórych autorów tej publikacji zbiorowej. Konferencje naukowe na ten temat i będące następnie jej owocem naukowym edycje materiałów w zamierzeniu głównych inicjatorów tej imprezy i zarazem redaktorów tomu prof. **Kalembki** i dr. Norberta **Kasparka**, mają być powtarzane cyklicznie, możliwie co roku, i stać się formą konsolidacji wysiłków naukowo-badawczych historyków XIX w. Mówił o tym obszernie prof. **Kalembka**. W dyskusji zabrali głos prof. prof. Janusz **Jasiński**, Stanisław **Łaniec** i Jan **Sobczak**, dr Norbert **Kasperek** oraz magistrowie Marian **Filipkowski** i Cezary **Nałęcz**. Pytania zadawali także studenci.

12 kwietnia 2000 r. promocja książki *Ilustrowany przewodnik po Polsce stalinowskiej*. T. I: 1944 – 1956. Warszawa 1999 z odczytem współredaktora publikacji (obok red. Dariusza **Baliszewskiego**) Andrzeja **Kunerta** „Co to jest stalinizm?”. Prelegent obszernie omówił genezę pomysłu, sposób zbierania materiałów oraz projekt wydania słownika biograficznego głównych animatorów systemu stalinowskiego w Polsce. W dyskusji i pytaniach dominowała kwestia, na ile zasadne jest przyjęcie roku 1989 jako cezury końcowej systemu stalinowskiego w Polsce, bowiem zdaniem prelegenta relikty tego systemu utrzymują się jeszcze obecnie. Podczas imprezy była też prezentowana sama książka, a obecna przedstawicielka Wydawnictwa Naukowego PWN podarowała bibliotece Instytutu szereg cennych publikacji spośród nowości tej cieszącej się dużym prestiżem oficyny wydawniczej.

18 kwietnia 2000 r. odczyt wybitnego pedagoga prof. dr. hab. Janusza **Rulki** (WSP Bydgoszcz) „Emocje i wartości w edukacji historycznej”. Staraniem asystentki Zakładu Dydaktyki Historii, mgr Izabeli **Lewandowskiej**, odczytu wysłuchało dość liczne grono studentów, dzieląc się z Gościem doświadczeniami pedagogicznymi Zakładu, kierowanego przez prof. dr hab. Małgorzatę **Kobelis-Szostakowską**.

24 maja 2000 r. z inicjatywy kierownika Katedry Archiwistyki prof. dr. hab. Bohdana **Ryszewskiego** odbył się odczyt dr. Andrzeja **Biernata** – dyrektora generalnego w Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych i sekretarza generalnego ZG PTH nt. „Epigrafika XIX i XX wieku”. Słuchaczy zainteresowała nie tylko zajmująca treść, ale i oryginalna forma odczytu z użyciem nowoczesnych środków wizualnych.

19 czerwca 2000 r. z pracownikami naukowymi i studentami Instytutu spotkali się uczeni niemieccy, przedstawiciele założonego w 1856 r. Towarzystwa Historycznego w Münster: dr Hanz Jürgen **Karp** (prezes Towarzystwa), dr Pasmań **Lavaty** oraz kilka innych towarzyszącym im osób. Goście omówili obszernie plany i zadania badawcze Towarzystwa Historycznego i przedyskutowali główne kierunki współpracy z polskimi historykami Warmii i Mazur. Spotkanie to prowadził dyrektor Instytutu, prof. dr hab. Sławomir **Kalembka**.

Słuchaczami niektórych z powyższych odczytów i wykładów byli studenci nie tylko historii, ale i administracji oraz, niestety, dość nieliczni pracownicy, adiunkci i asystenci Instytutu Historii i Stosunków Międzynarodowych, zaś na odczycie prof. **Piontka** – także Instytutu Prawa i Administracji. Podobne odczyty gościnne (po 2–3 na semestr) wybitnych historyków i osobistości życia gospodarczego, kulturalnego i politycznego z innych ośrodków naukowych, także zagranicznych, planowane są również w przyszłości. Przedsięwzięcia te wspierał organizacyjnie kierownik biblioteki Instytutu, mgr Marian **Filipkowski**, organizując zwłaszcza okolicznościowe wystawki publikacji danego prelegenta. Staraniem kierownika biblioteki robi się także ostatnio wiele w zakresie bieżącej informacji bibliograficznej, ekspozycji prac i recenzji, dotyczących gremium naukowe Instytutu.

Bieżące informacje na temat niektórych z powyższych imprez ukazują się także na łamach „Wiadomości Uniwersyteckich” (np. nr 10/12, 4/25).